Р Е Ш Е Н И Е
№ 43056

гр. София, 03.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Първо отделение 4 състав,** в публично заседание на 27.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ботева

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разгледа дело номер **10428** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3 и сл. от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/ във връзка с чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на А. Е., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], подадена чрез административния орган, против решение № 1523 от 29.07.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет /ДАБ при МС/, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 ЗУБ му е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут. В жалбата се излагат доводи за незаконосъобразност на оспорения индивидуален административен акт поради постановяването му в противоречие с материалноправните разпоредби на чл. 8 и чл. 9 ЗУБ, чл. 1А от Женевската конвенция за статута на бежанците от 1951 г., чл. 2 и чл. 3 ЕКПЧ и чл. 4 Хартата на основните права на ЕС, както и при съществени нарушения на административнопроизводствените правила по чл. 35 и чл. 36 АПК и чл. 75, ал. 2 ЗУБ. Поддържа се, че административният орган не е извършил цялостна, задълбочена и обективна индивидуална преценка на бежанската история на кандидата и на неговия рисков профил, обусловен от етническата му принадлежност към групата хазара и изповядваното от него шиитско вероизповедание. Твърди се, че жалбоподателят е напуснал държавата си по произход поради обоснован страх от преследване от страна на фактически управляващите талибани и поради ескалирал конфликт със съсед, за когото се твърди, че е доставчик на оръжие за талибаните и се ползва с техните протекции. В жалбата за първи път се навежда твърдение, че на 15.07.2026 г. братът на жалбоподателя е бил убит в А.. Сочи се, че концепцията за вътрешно установяване е неприложима и че евентуалното му връщане в А. би нарушило абсолютната забрана по чл. 4, ал. 3 ЗУБ и принципа non-refoulement по чл. 33 от Женевската конвенция. Поддържа жалбата лично в

съдебно заседание и с назначения адвокат Ш..
Ответникът – председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, редовно уведомен, не се явява и не се представлява в ход по същество.
Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява заключение по оспорването.
Административен съд – София-град, I отделение, 4-ти състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:
Административното производство е започнало с подаването на молба от А. Е. за предоставяне на международна закрила в Република Б. с вх. № ПМЗ-ВР-2995 от 29.09.2025 г. по описа на РПЦ – С., отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“. Личните данни на лицето са установени въз основа на попълнен регистрационен лист и декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 ЗУБ, съгласно които той е от мъжки пол, [дата на раждане] в [община], провинция Д., А., гражданин на А., с етническа принадлежност хазара, вероизповедание – ислям /шиит/, неженен, без завършено образование, с професионален опит като земеделец, ЛНЧ [ЕГН]. С решение за настаняване № 150 от 29.09.2025 г. чужденецът е настанен в общежитието на отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“ при РПЦ – С.. Видно от Докладна записка рег. № ПМЗ-ВР-3141 от 10.10.2025 г., на 08.10.2025 г. жалбоподателят самоволно е напуснал териториалното поделение на ДАБ и се е отклонил от адреса си. Въз основа на предложение от интервюиращия орган с решение № 5492 от 20.11.2025 г. на председателя на ДАБ при МС производството за международна закрила е прекратено на основание чл. 77, ал. 1 във връзка с чл. 15, ал. 1, т. 3 ЗУБ поради неявяване и неизвестен адрес. Не се спори по делото и същото е заявено от кандидата в проведеното интервю на 20.05.2026 г., че самоволно е напуснал центъра в Б. и е преминал нелегално през транзитни държави и е достигнал Франция, където живее негов по-голям брат, откъдето е бил върнат обратно в Република Б. по реда на Регламент /ЕС/ № 604/2013 на Европейския парламент и на Съвета /Регламент „Д.“/. След обратното приемане в страната на 14.05.2026 г. А. Е. е подал писмена молба до директора на РПЦ – С. с искане производството му по международна закрила да бъде възобновено на основание чл. 77, ал. 3 ЗУБ, както и молба за настаняване, след което с решение за настаняване № 058 от 14.05.2026 г. е бил повторно настанен в общежитието на отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“.
На 14.05.2026 г. с чужденеца е насрочено интервю с осигурен преводач от езика дари, но по негова молба поради умора и разсеяност провеждането му е отложено, за което е съставен надлежен протокол и му е връчена покана. На 20.05.2026 г. в РПЦ – С. е проведено лично интервю с А. Е., обективирано в Протокол с рег. № УП-18037 от 20.05.2026 г., водено на разбираем за него език дари чрез преводач, в което му е предоставена пълна възможност да изложи свободно и без прекъсване бежанската си история, причините за напускане на А. и мотивите да не желае завръщане там. В хода на интервюто кандидатът е заявил, че е напуснал нелегално А. през 2021 г., преминал е транзитно през П. и е пребивавал в Ислямска република И. от 2021 г. до 2025 г., където е работил като бояджия на мебели. Напуснал е И. поради страх от депортация и е преминал в Република Турция, където до септември 2025 г. е работил в А. като сортировач на отпадъци във фабрика. През октомври 2025 г. е влязъл незаконно в Република Б. през оградата на държавната граница, като крайната му цел е била да достигне Република Франция, където живее неговият по-голям брат, разполагащ със статут на международна закрила от около седем години. Заявил е, че молбата за закрила в Б. е подадена след задържането му от полицейските органи, след което е напуснал страната по указание на трафикант, за да отиде във Франция.

Относно причините за напускане на родината си А. Е. е разказал, че семейството му е било бедно и се е издържало от земеделие. Посочил е, че повод за заминаването му е конфликт със съседи в родното му село: предишното афганистанско правителство е разполагало с данни, че тези съседи предоставят оръжие на талибаните, като държавните органи са поискали от молителя да свидетелства; той е дал показания, съседът е бил осъден и вкаран в затвора, след което съседът и братята му са го заплашвали и са му нанасяли побой. Молителят изрично е заявил, че след отправените заплахи не е уведомил компетентните органи, не е потърсил съдействие или защита от държавните власти и не е правил опит да се премести да живее в друга част на А.. Същевременно на изрични и неколкократно зададени въпроси кандидатът категорично е заявил: че лично той никога не е имал проблеми с талибаните; че никога не е бил заплашван, арестуван, преследван, отвличан или подлаган на насилие от талибаните; че не е имал проблеми въз основа на етническата си принадлежност като хазара, а само се е страхувал по принцип; че не е бил осъждан или обвиняван в престъпления. Изрично е декларирал, че цялото му семейство продължава да живее в същото населено място в А. /село С./, никой не ги преследва и те спокойно работят, за да се изхранват.

По административната преписка е приложено писмо от Държавна агенция „Национална сигурност“ рег. № М-5831 от 08.07.2026 г., с което председателят на ДАБ е уведомен, че агенцията не възразява на А. Е. да бъде предоставена закрила в Република Б., в случай че отговаря на законовите условия по ЗУБ.

Приобщена е Справка с вх. № МД-02-180 от 07.05.2026 г., изготвена от дирекция „Международна дейност и проекти“ при ДАБ при МС, относно актуалното общо, политическо и икономическо положение в А.. Съгласно съдържащите се в нея проверени данни от международни източници /UNAMA, H. R. Watch, Световна банка/, след установяването на управлението на талибаните през август 2021 г. широкомащабните бойни действия в страната са значително намалели. Политическата власт е централизирана, като обстановката в областта на сигурността се характеризира с относителна вътрешна стабилност в сравнение с предходни периоди на война, макар да персистира заплаха от изолирани терористични актове на групировката „Ислямска държава – Провинция Х.“ (ISKP). Страната е изправена пред тежки паралелни кризи от социален, дипломатически и хуманитарен характер, свързани с висока безработица, бедност и необходимост от международна хуманитарна помощ за голяма част от населението.

На 30.06.2026 г. интервюиращият орган е изготвил мотивирано становище с предложение да бъде постановен отказ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут поради липса на материалноправните предпоставки по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

С оспореното решение № 1523 от 29.07.2026 г. председателят на ДАБ при МС е отказал предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут на А. Е., като е приел, че заявената бежанска история не разкрива индивидуализирано преследване по смисъла на чл. 8 ЗУБ, свързано с конвенционален признак, а личен битов конфликт със съседи, както и че не са налице обстоятелства по чл. 9, ал. 1, т. 1–3 ЗУБ. Решението е връчено лично на чужденеца на 14.08.2026 г. срещу подпис в присъствието на преводач на език дари, а жалбата срещу него е депозирана чрез административния орган на 18.08.2026 г.

Съгласно приетата по делото актуална Справка с вх. № МД-02-358 от 23.09.2026 г., изготвена от отдел „Международна дейност“, дирекция „Международна дейност и проекти“ при ДАБ при МС въз основа на специализираната методология на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището /EUAA/ и доклади на авторитетни международни източници /ООН, UNAMA, ВКБООН, Световната банка, H. R. Watch, ACLED, BTI/ след завземането на властта през август 2021 г. движението на талибаните е наложило пълен фактически военен и административен

контрол върху територията на А., като широкомащабните бойни действия, характерни за предходната продължителна гражданска война, са прекратени и общият брой на въоръжените сблъсъци устойчиво намалява. Властта се упражнява в условията на централизирано управление, основано на ислямското право /шариат/ и указите на върховния лидер, като прогресивното законодателство е отменено и са наложени строги рестрикции върху гражданските свободи, независимите медии и правата на жените. Наред с това страната е изправена пред задълбочаваща се социално-икономическа и хуманитарна криза, високи равнища на бедност и намалена международна помощ, допълнително усложнени от масовото принудително завръщане на милиони афганистански граждани от П. и И.. В областта на сигурността се отчита, че активността на терористичната групировка „Ислямска държава – Провинция Х.“ /ISKP/ е значително ограничена в резултат на целенасочени контраоперации на де факто властите, а съществуващите въоръжени опозиционни движения /като Фронта за национална съпротива – NRF, Фронта за свобода на А. – AFF и др./ са силно фрагментирани, действат разпръснато без единно командване и осъществяват единствено локални, спорадични нападения в отделни северни и източни провинции /предимно Б., П., Н., К./, които не представляват заплаха за стабилността на режима. Данните относно възникналото през февруари 2026 г. напрежение по границата с П. и нанесените въздушни удари сочат, че към септември 2026 г. интензитетът на военните действия е силно намалял.

В съдебното производство пред Административен съд София-град е прието и приложено постъпило становище от Представителството на ВКБООН в Б. с изх. № BULSO/L250/2026 от 23.10.2026 г. /в съда от 26.10.2026 г./ с приложени Насоки относно нуждите от международна закрила на лица, бягащи от А. – Актуализация II от септември 2025 г., и преглед на доклади на международни органи. В становището се описват констатираните от ВКБООН структурни проблеми със сигурността, правата на човека и хуманитарната обстановка в А., включително положението на етническите и религиозните малцинства /в частност хазарейци и шиити/, липсата на ефективна държавна закрила и трудностите при вътрешно установяване, като се отправя препоръка към държавите за проявяване на предпазливост при принудително връщане и за извършване на индивидуална преценка на нуждите от закрила.

При така установената фактическа обстановка съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е процесуално ДОПУСТИМА. Подадена е в законоустановения 14-дневен преклузивен срок по чл. 84, ал. 3 ЗУБ, от активно легитимирано лице – адресат на неблагоприятен индивидуален административен акт, срещу акт, подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност пред компетентния административен съд.

Разгледана по същество, съобразно задължителния обхват на проверката по чл. 168, ал. 1 във вр. с основанията по чл. 146 АПК, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган съгласно чл. 75, ал. 1 ЗУБ – председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, на когото законът изрично възлага правомощието да взема решения по молби за международна закрила, разглеждани по общия ред.

Актът отговаря на изискванията за писмена форма по чл. 59, ал. 2 и ал. 3 АПК във връзка с чл. 75, ал. 1 ЗУБ. Решението съдържа задължителните реквизити – наименование на органа, фактически и правни основания за издаването му, подробен анализ на изложената от чужденеца бежанска история и на данните за страната по произход, ясен диспозитив и указания относно реда и срока за съдебно обжалване.

При провеждане на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Административният орган е изпълнил вменените му

със закона задължения по чл. 6, ал. 1 и чл. 75, ал. 2 от ЗУБ и чл. 35 и чл. 36 АПК за цялостно, всестранно и обективно изясняване на всички факти и обстоятелства от значение за случая. На жалбоподателя е осигурен преводач на посочения от него разбираем роден език /дари/, като интервюто е проведено при спазване на гаранциите по чл. 63а ЗУБ. Протоколът от проведеното интервю е бил прочетен на чужденеца на същия език, той се е запознал с отразеното, потвърдил е верността на изявленията си и го е подписал без възражения. Административният орган е събрал и обсъдил официални писмени доказателства за обстановката в държавата по произход, поради което съдът намира за неоснователни възраженията в жалбата за допуснати процесуални пороци при издаване на оспорения акт.

Решението на председателя на ДАБ е постановено и в пълно съответствие с материалноправните разпоредби на закона. Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ, статут на бежанец в Република Б. се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. В чл. 8, ал. 4 и ал. 5 ЗУБ законодателят е дефинирал преследването като тежко или системно нарушаване на основни права на човека, изразяващо се във физическо или психическо насилие, дискриминационни правни, административни или полицейски мерки, непропорционално наказателно преследване или отказ от правосъдие, осъществени от субекти по чл. 8, ал. 3 ЗУБ.

В настоящия случай от събраните по делото доказателства и от собствените изявления на А. Е. категорично се установява, че той не е бил обект на преследване в А. по смисъла на цитираните разпоредби. В проведеното лично интервю чужденецът изрично и последователно е заявил, че лично срещу него никога не са били предприемани действия на преследване, репресии, арести, обвинения или физическо насилие от страна на де факто управляващите талибани или от предишните официални власти. Жалбоподателят сам е посочил, че по етнически признак не е имал проблеми и че страховете му спрямо талибаните са били единствено от общ характер. Изложената от него причина за напускане на държавата по произход се свежда изцяло до частен междуличностен конфликт със съседи в родното му село, породен от дадени от него свидетелски показания в наказателно производство, водено от органите на предишното правителство. Подобен конфликт носи изцяло битов, частноправен характер и не е обусловен от защитените от Женевската конвенция и ЗУБ признаци – раса, религия, националност, политически убеждения или принадлежност към социална група. Съгласно трайната и непротиворечива съдебна практика на Върховния административен съд /така решение по адм. д. № 7501/2024 г. на ВАС; решение по адм. д. № 11818/2025 г. на ВАС; решение по адм. д. № 11915/2024 г. на ВАС/, частните спорове между отделни лица, семейните вражди, имотните конфликти и заплахите от криминален характер не попадат в приложното поле на чл. 8 ЗУБ и не съставляват основание за предоставяне на бежански статут. Наличието на страх от саморазправа от частни лица не може да се отъждестви с преследване по смисъла на закона, още повече че по собствените признания на кандидата той никога не е потърсил съдействие или закрила от компетентните органи и не е направил опит за вътрешно преместване в друг район на страната. Освен това, както е прието и в решение № 3391 от 01.04.2025 г. по адм. д. № 8270/2024 г. на ВАС, обстоятелството, че цялото семейство на молителя /със същата етническа и религиозна принадлежност/ продължава да живее в родното си място в А. и да полага земеделски труд, без да е подложено на гонения, категорично опровергава твърдението за реален и актуален риск от преследване за самия жалбоподател.

Обстоятелството, че жалбоподателят А. Е. принадлежи към етноса хазара и изповядва шиитския ислям, не поражда право на предоставяне на убежище или бежански статут. Както се приема в

решение № 6941 от 22.06.2026 г. по адм. д. № 4956/2026 г. на ВАС и в решение № 3391 от 01.04.2025 г. по адм. д. № 8270/2024 г. на ВАС, принадлежността към определена малцинствена общност не освобождава търсещия закрила от тежестта да обоснове индивидуализиран страх от преследване, насочен пряко срещу неговата личност. В случая молителят сам отрича да е бил подлаган на лични репресии поради своя произход или вяра. Нещо повече, цялостното поведение на жалбоподателя – пребиваването му в продължение на четири години в И. и Турция, незаконното преминаване през Б. с цел установяване във Франция при неговия брат, самоволното напускане на центъра на ДАБ през октомври 2025 г. и последвалото връщане – ясно показват, че мотивите за напускане на А. са преди всичко от икономически и личен характер, а не резултат от преживяно или непосредствено грозящо го преследване. За изчерпателност следва да се посочи, че въведеното за първи път в жалбата твърдение, че на 15.07.2026 г. брат на жалбоподателя е убит в А., се явява неотносимо към предмета на спора и не обосновава основателност на молбата за предоставяне на международна закрила по ЗУБ, като доказването на родствена връзка или настъпила смърт не би могло да удостовери обстоятелствата, подбудите и авторството на твърдяното деяние, същото не би могло и да бъде обект на проверка в настоящото производство, поради което тези твърдения не служат като доказателство за насочено към молителя преследване по чл. 8 ЗУБ.

На следващо място, съдът намира за законосъобразен изводът на административния орган за липса на предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9 ЗУБ. Съгласно чл. 9, ал. 1 ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за статут на бежанец, но е изложен на реална опасност от тежки посегателства, изчерпателно посочени като: 1) смъртно наказание или екзекуция; 2) изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание; 3) тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

По делото няма данни, нито се твърди от жалбоподателя, че в А. спрямо него е постановена или го заплашва смъртна присъда или екзекуция, или че е бил подложен или заплашен от изтезания, нечовешко или унизително отношение /чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ/. Не са налице и предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ. Прилагането на тази норма следва задължителното тълкуване, дадено в решението на Съда на Европейския съюз от 17.02.2009 г. по дело C-465/07 /E./, както и в практика на ВАС /решение по адм. д. № 11818/2025 г., решение по адм. д. № 4956/2026 г., решение по адм. д. № 9213/2024 г./ Съгласно това тълкуване, за да бъде признато право на субсидиарна закрила на цивилно лице единствено въз основа на общата ситуация и факта на присъствието му в дадена държава, е необходимо степента на безогледно насилие в протичащ въоръжен конфликт да е достигнала толкова високо ниво, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че всяко цивилно лице би било изложено на реален риск от тежки посегателства. Когато липсват индивидуални рискови фактори, изискваният интензитет на безогледно насилие е най-висок. Този извод не се променя от приетата по делото актуална Справка с вх. № МД-02-358 от 23.09.2026 г., изготвена от отдел „Международна дейност“, дирекция „Международна дейност и проекти“ при ДАБ при МС въз основа на специализираната методология на Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището /EUAA/. От съвкупния анализ на цитираната официална справка, следва изводът, че обстановката в А., макар и усложнена, не се характеризира с наличието на въоръжен международен или вътрешен конфликт с такава степен на безогледно и повсеместно насилие по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ и практиката на СЕС, което само по себе си да излага всяко цивилно лице на реален риск от тежки посегателства единствено поради присъствието му на територията на страната, поради което нуждите от международна закрила подлежат на преценка тъкмо в контекста на конкретната индивидуална бежанска история и

личните характеристики на молителя.
Съдът намира за необходимо изрично да обсъди и приетото по делото становище на Представителството на ВКБООН в Б. от 23.10.2026 г. с приложените Насоки за А. – Актуализация II от септември 2025 г. Съгласно практиката на Върховния административен съд /вж. решение по адм. д. № 10040/2008 г., 5-членен състав; решение по адм. д. № 8485/2025 г./, документите, насоките и докладите на ВКБООН и на други международни организации съдържат авторитетни експертни оценки за обстановката, но нямат задължителна нормативна сила и не обвързват съда или административния орган с автоматично признаване на право на закрила. Те подлежат на съвкупна преценка с всички останали събрани по делото доказателства, включително официалните справки на ДАБ, ползващи се с доказателствена сила като официални документи, и конкретните факти от личната бежанска история. В самите представени Насоки на ВКБООН изрично се посочва /вж. параграф 17 и параграф 37/, че нуждите от международна закрила на лицата от малцинствени етнически и религиозни групи следва да се преценяват строго индивидуално според конкретните обстоятелства по всеки отделен случай. В случая индивидуалната преценка установява липса на лични заплахи или посегателства, насочени срещу жалбоподателя.
Неоснователно е и позоваването на принципа на забрана за връщане /non-refoulement/ по чл. 4, ал. 3 ЗУБ и чл. 33, ал. 1 от Женевската конвенция от 1951 г. Изводът на административния орган за липса на предпоставките за предоставяне на бежански и хуманитарен статут по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ по същество обхваща и констатацията, че връщането на чужденеца в държавата му по произход няма да го изложи на реален риск от изтезания, преследване или нечовешко и унизително отношение, като този извод се споделя от съда с оглед фактите по делото. Самият отказ за предоставяне на международна закрила не представлява мярка по принудително извеждане на чужденеца, нито предопределя изпълнението на административнонаказателни мерки по Закона за чужденците в Република Б., които са предмет на отделни производства с подлежащи на самостоятелен контрол фактически и правни гаранции.
Предвид изложеното, оспореното решение № 1523 от 29.07.2026 г. на председателя на ДАБ при МС е валидно, процесуално и материално законосъобразно и съответстващо на целта на закона, а подадената срещу него жалба като неоснователна следва да бъде отхвърлена.
Водим от горното и на основание чл. 85, ал. 1 ЗУБ във връзка с чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК, Административен съд – София-град, I отделение, 4-ти състав,

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. Е., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], против решение № 1523 от 29.07.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, с което му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.
Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република Б. в 14-дневен срок от съобщаването му на страните чрез връчване на препис.

СЪДИЯ: